

Kohtulahendite kogumik

Kohtuasi C-153/14

Minister van Buitenlandse Zaken

versus

K

ja

A

(eelotsusetaotlus, mille on esitanud Raad van State (Madalmaad))

Eelotsusetaotlus — Direktiiv 2003/86/EÜ — Artikli 7 lõige 2 — Perekonna taasühinemine — Integratsioonimeetmed — Liikmesriigi õigusnormid, mis seavad liikmesriigis seaduslikult elava kolmanda riigi kodaniku pereliikmetele kohustuse sooritada selle liikmesriigi territooriumile sisenemiseks edukalt integratsioonieksam — Niisuguse eksami kulud — Kooskõla

Kokkuvõte – Euroopa Kohtu otsus (teine koda), 9. juuli 2015

Piirikontroll, varjupaik ja sisseränne — Sisserändepoliitika — Perekonnaga taasühinemise õigus — Direktiiv 2003/86 — Perekonnaga taasühinemise õiguse teostamiseks nõutud tingimused — Integratsioonimeetmed — Liikmesriigi õigusnormid, mis seavad liikmesriigis seaduslikult elava kolmanda riigi kodaniku pereliikmetele kohustuse sooritada selle liikmesriigi territooriumile sisenemiseks edukalt integratsioonieksam — Lubatavus — Tingimused — Selliste eriliste asjaolude arvessevõtmine, mis objektiivselt takistavad selle eksami sooritamist — Mõistlikud kulud

(Nõukogu direktiiv 2003/86, artikli 7 lõike 2 esimene lõik)

Direktiivi 2003/86 perekonna taasühinemise õiguse kohta artikli 7 lõike 2 esimest lõiku tuleb tõlgendada nii, et liikmesriigid võivad kolmandate riikide kodanikelt enne seda, kui neile antakse sissesõidu- ja elamisluba taasühinemiseks oma perekonnaga liikmesriigi territooriumil, nõuda, et nad sooritaksid edukalt integratsioonieksami, mis hõlmab hindamist, kas isikul on põhiteadmised kõnealuse liikmesriigi keelest ja ühiskonnast ja millega on seotud erinevate tasude maksmine, juhul kui kohustuse rakendamise tingimused ei muuda perekonnaga taasühinemise õiguse kasutamist võimatuks või ülemäära keerukaks; nii on see juhul, kui tingimused ei võimalda võtta arvesse erilisi asjaolusid, mis objektiivselt takistavad huvitatud isikutel kõnealuse eksami edukat sooritamist, ja juhul kui selle eksamiga seotud erinevad tasud on liiga kõrged.

Kuna perekonna taasühinemise lubamine on üldreegel, tuleb direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 2 esimest lõiku tõlgendada kitsalt. Lisaks ei ole liikmesriikidel lubatud neile antud tegutsemisruumi kasutada nii, et see kahjustaks direktiivi eesmärki soodustada perekonna taasühinemist ja selle direktiivi kasulikku mõju.

Siinkohal peavad liidu õiguse üldpõhimõtete hulka kuuluva proportsionaalsuse põhimõtte kohaselt olema direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 2 esimest lõiku üle võtvate siseriiklike õigusnormidega rakendatud vahendid selle sätte eesmärkide saavutamiseks sobivad ega tohi minna kaugemale sellest, mis on eesmärgi saavutamiseks vajalik.

Kuivõrd direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 2 esimeses lõigus on viidatud üksnes „integratsiooni”-meetmetele, saab meetmeid, mille täitmist liikmesriigid võivad kõnealuse sätte alusel nõuda, käsitada õiguspärastena ainult juhul, kui nad võimaldavad lihtsustada perekonna taasühinemist taotleva isiku pereliikmete integratsiooni. Algtaseme integratsioonieksami edukalt sooritamise kohustus võimaldab sellega seoses tagada, et kolmandate riikide kodanikud omandavad oskused, mis on neile kahtlemata kasulikud vastuvõtva liikmesriigiga sidemete loomisel.

Proportsionaalsuse kriteeriumi kohaselt on siiski igal juhul nõutav, et selle kohustuse rakendamise tingimused ei läheks kaugemale sellest, mis on direktiiviga 2003/86 taotletava perekonnaga taasühinemise eesmärgi saavutamiseks vajalik. Kõnealuses artiklis viidatud integratsioonimeetmete eesmärk ei tohi olla nende isikute valimine, kes võivad kasutada oma perekonnaga taasühinemise õigust, vaid meetmete eesmärk peab olema kõnealuste isikute integratsiooni lihtsustamine liikmesriikides.

Peale selle tuleb perekonnaga taasühinemist taotleva isiku pereliikmete vabastamisel niisuguse integratsioonieksami edukalt sooritamise kohustusest arvestada eriliste isiklike asjaoludega nagu perekonnaga taasühinemist taotleva isiku pereliikmete vanus, haridustase, majanduslik või tervislik olukord, kui eelnimetatud asjaolude tõttu ei ole neil võimalik kas eksamile ilmuda või seda edukalt sooritada.

Kui see nii ei ole, võib see kohustus neil asjaoludel osutada raskesti ületatavaks takistuseks, mis ei lase tõhusalt kasutada direktiiviga 2003/86 antud perekonnaga taasühinemise õigust.

Seda tõlgendust kinnitab ka direktiivi 2003/86 artikkel 17, mis nõuab perekonna taasühinemise taotluste individuaalset hindamist.

Lõpetuseks tuleb seoses kõnealuse integratsioonieksami sooritamise tasudega täpsustada, et kuigi liikmesriikidel on lubatud nõuda kolmandate riikide kodanikelt, et nad maksaksid direktiivi 2003/86 artikli 7 lõike 2 alusel võetud integratsioonimeetmetega seotud erinevaid tasusid, ja neil on õigus määrata kindlaks tasude suurus, ei tohi proportsionaalsuse põhimõttest tulenevalt olla ei nende tasude suuruse kindlaksmääramise eesmärk ega tagajärg perekonnaga taasühinemise muutmine võimatuks või ülemäära keerukaks, nii et see kahjustaks direktiivi 2003/86 eesmärki ja selle direktiivi kasulikku mõju. Nii oleks see siis, kui integratsioonieksamile ilmumisel nõutava tasu suurus oleks ülemäärane, arvestades selle märkimisväärset rahalist mõju kolmandate riikide kodanikele.

(vt punktid 50–52, 54–60, 64, 65, 71 ja resolutsioon)